

Nr 566

Av herrar **Hansson** i Önnarp och **Hansson** i Skegrie, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 100, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.*

I propositionen nr 100 har departementschefen bl. a. behandlat frågan om genomförande av regler i syfte att åstadkomma en öppen skattemässig resultatutjämning. Företagsbeskattningskommittén förordade i sitt betänkande (SOU 1954: 19), att regler skulle införas om rätt till förlustutjämning, begränsad till aktiebolag och ekonomiska föreningar m. fl. juridiska personer. Kommittén diskuterade även frågan om rätt till förlustutjämning för rörelseidkare, som är fysisk person, men för en lagstiftning i detta syfte skulle det enligt kommittén fordras en speciell utredning av frågan. I den nu föreliggande propositionen har kommitténs förslag om rätt till förlustutjämning för aktiebolag och ekonomiska föreningar m. fl. juridiska personer icke upptagits. Departementschefen framhåller, att dessa svårlösta och komplicerade problemställningar förutsätter en särskild ingående utredning. I anledning av vad företagsbeskattningskommittén uttalat rörande rätten till förlustutjämning jämväl för enskilda rörelseidkare understryker departementschefen, att det vore i hög grad inkonsekvent att medge fysiska personer med den för dem gällande progressiva beskattningen en rätt till förlustutjämning men inte till en mer allmän resultatutjämning. Vid en sådan reform måste emellertid enligt departementschefen samtidigt prövas i vad mån en likartad möjlighet till skatteutjämning bör erbjudas andra skattskyldiga med varierande inkomster.

Rörelseidkare och i viss utsträckning även jordbrukare har genom rätten till s. k. vinstreglerande dispositioner möjligheter att åstadkomma en viss förtäckt resultatutjämning. Den bristande jämlighet, som kännetecknar nuvarande förhållanden, är emellertid, såsom departementschefen också understryker, otillfredsställande. Det synes oss därför nödvändigt, att den gällande huvudregeln om beskattningsårets slutenhet uppmjukas på sådant sätt, att en jämnare beskattning kan uppnås.

En reform i detta syfte får enligt vår mening gälla icke enbart förvärvskällan rörelse. Även andra skattskyldigas intresse av att erhålla lindring i den progressiva beskattningens verkningar vid ojämna inkomster måste tagas med i bilden. Detta synes oss särskilt böra avse jordbrukare och härvid icke enbart sådana, som redovisar inkomst enligt bokföringsmässiga grunder, utan också jordbrukare, som — vilket gäller det stora flertalet — deklarerar enligt kontantprincipen. Dessa jordbrukare har icke enligt gällande beskattningsregler någon tillfredsställande möjlighet till ändamålsenlig inkomstutjämning mellan olika år.

Olägenheterna härav framträder inte minst för de jordbrukare, som varje år drabbas av svåra skördeaskador och därmed följande ekonomiska förluster. En öppen resultatutjämnning skulle för jordbruket få en reglerande effekt mellan goda och svaga skördeår, vilket ur olika synpunkter skulle vara till fördel. En sådan resultatutjämnning skulle också utgöra ett värdefullt komplement till den skördeaskadeförsäkring som vederbörande utredning kan väntas föreslå. En skördeaskadeförsäkring torde aldrig kunna förutsättas ge full täckning för de förluster, som uppkommer vid skördeaskador. En kombination av skördeaskadeförsäkring och resultatutjämnning skulle enligt vår mening ge ett effektivt skydd mot sådana förluster.

Rätt till resultatutjämnning skulle för jordbruket även möjliggöra bättre planmässighet i investeringsverksamheten. Sådana investeringar, för vilka skatteprogressiviteten spelar den avgörande rollen och vilka icke är motiverade ur rationella driftsynpunkter, skulle därigenom i det stora hela kunna undvikas. Det bör också understrykas, att den ökade jämnhet i beskattningen, som skulle följa av en resultatutjämnning, skulle ge kommunerna ett stabilare skatteunderlag.

Genom beslut av fjolårets riksdag har skogsägare rätt att göra insättning på särskilt skogskonto i bank, varigenom han erhåller uppskov med inkomsttaxeringen till det år, då uttag från kontot sker. Skogskontoinsättningen möjliggör alltså en viss öppen resultatutjämnning vad beträffar inkomster från skogsbruket. Det borde enligt vår uppfattning vara möjligt att enligt i stort sett samma principer införa ett allmänt utjämningskonto för jordbruket. Ett sådant särskilt konto borde kunna möjliggöra en tillfredsställande resultatutjämnning för jordbrukare, som redovisar inkomst av jordbruksfastighet enligt kontantprincipen. Denna fråga bör bli föremål för prövning.

Med anledning av vad som ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen vid behandling av propositionen nr 100 måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära utredning rörande införande av öppen resultatutjämnning vid taxering av inkomst av rörelse och jordbruksfastighet, varvid frågan om införande av ett utjämningskonto för jordbruket må prövas i enlighet med vad som i motionen anförts.

Stockholm den 23 mars 1955

Stig F. Hansson
i Önnarp

Nils G. Hansson
i Skegrie